

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ У ХОДІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА» ЗІ СТУДЕНТАМИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ

Інтерактивні методи навчання, на відміну від традиційних, базуються на активній взаємодії учасників навчального процесу, при цьому основна вага надається взаємодії слухачів між собою. Такий підхід дозволяє активізувати навчальний процес, зробити його більш цікавим та менш втомлюваним для учасників.

Зміни життя в сучасному світі вимагають і змін мети та призначення сучасної освіти. Знижується функціональна значущість традиційної організації навчання, передача «готових» знань від викладача до слухача перестає бути основним завданням навчального процесу.

Важливо викликати інтерес до навчальної теми, перетворювати аудиторію пасивних спостерігачів на активних учасників заняття. Активні форми навчання будуються на інтерактивних методах, коли існує взаємозв'язок не лише між викладачем і слухачем, а й між слухачами у навчанні.

Слово «інтерактивний» походить від англійського слова «interact», де «inter» – взаємний, «act» – діяти. «Інтерактивний» означає сприяти, взаємодіяти чи знаходитися в режимі бесіди. Отже, інтерактивний – це здатність взаємодіяти в режимі бесіди, діалогу з чимось (комп'ютером), або з кимось (людиною). Інтерактивне навчання - це навчання, яке відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учасників навчального процесу. Це взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), де і студент і викладач є рівноправними суб'єктами навчального процесу, розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють здійснювати. Безпосередньо, сама організація інтерактивного навчання передбачає моделювання різноманітних життєвих ситуацій, спільне вирішення проблем на основі аналізу обставин та відповідної ситуації, використання рольових ігор. Усі інтерактивні технології поділяються на чотири групи: фронтальні технології, технології колективно-групового навчання, ситуативного навчання та навчання у дискусії. Серед інтерактивних методів широко використовуються такі як: «мозковий штурм», «мікрофон», коло ідей, робота в малих групах, займи позицію, прес-метод, акваріум, подорож, рольові ігри та інші.

Розкриємо методику організації роботи інтерактивного навчання на заняттях з дисципліни «Основи правознавства». Основними формами роботи є групові, у ході яких студенти спілкуються. Правила роботи в малих групах передбачають розподіл ролей і чітке виконання обов'язків учасниками, до складу яких входять: головуючий, секретар, доповідач, посередник. Головуючий зачитує завдання групі, організовує порядок його виконання, пропонує учасникам висловитися по черзі, заохочує до роботи, підбиває підсумки роботи, за згодою призначає доповідача. Секретар веде записи результатів роботи групи, разом з іншими допомагає доповідачу готувати повідомлення. Посередник стежить за часом, заохочує членів групи до роботи. Доповідач розкриває зміст виконаних завдань, доповідає про результати роботи.

Інтерактивні методи передбачають організацію кооперативного навчання, коли індивідуальні завдання переростають у групі, кожний член групи вносить унікальний вклад у спільні зусилля, зусилля кожного члена групи потрібні та незамінні для успіху всієї групи. Кооперативна (групова) навчальна діяльність – це форма (модель) організації навчання у малих групах студентів, об'єднаних спільною навчальною метою. За такої організації навчання викладач керує роботою кожного студента опосередковано, через завдання, якими він спрямовує діяльність групи. Кооперативне навчання відкриває для студентів можливість співпраці зі своїми ровесниками, дає змогу реалізувати природне прагнення кожної людини до спілкування, сприяє досягненню студентами вищих результатів засвоєння знань і формування вмінь.

До колективних методів інтерактивного навчання відносять такі, що передбачають одночасну спільну роботу всієї групи. Це і обговорення проблеми у загальному колі, і «Мікрофон» (надається можливість кожному сказати щось швидко, по черзі, висловити свою думку), і незакінчені речення (поєднується з вправою «Мікрофон»), і «Мозковий штурм» (відома інтерактивна технологія колективного обговорення, широко використовується для прийняття кількох рішень з конкретної проблеми). До колективно-групових методів навчання відносяться й імітації, рольові ігри, драматизація та інші.

Наведемо приклади застосування рольової гри (імітаційні вправи), з дисципліни «Основи правознавства».

Пропоновані ситуації розігрують малі групи, інші учасники спостерігають за ситуацією та висловлюють свою думку щодо правомірності дій учасників.

Пропоновані ситуації.

Юнака на вулиці зупинив наряд міліції та пропонує пред'явити документи, перевіряє кишені, сумку.

(Студенти мають визначити, що міліція має право перевіряти документи в осіб, щодо яких є підозри про вчинення правопорушення, для встановлення особи тощо. У разі затримання міліція має право оглянути речі затриманого. Затримання можливе в разі підозри щодо скоєння злочину, для складання протоколу про адміністративне правопорушення, якщо це неможливо зробити на місці, для встановлення особи порушника. Про затримання та огляд має бути складений протокол. Затриманому доцільно запам'ятати, хто його затримав, він має право вимагати пред'явлення службового посвідчення).

2. До вас завітала оперативно-слідча група, яка повідомила про проведення обшуку в пошуках вибухівки.

(Для проведення обшуку має бути пред'явлено рішення суду (для житлового приміщення) або постанова прокурора. У рішенні має бути зазначено адресу, справу, у зв'язку з якою проводиться обшук. Обшук проводиться в присутності не менше двох понять, а також повнолітніх мешканців житла, а у службовому приміщенні – представників адміністрації. Перед початком обшуку господарям пропонується видати предмети, які стосуються справи. У разі відмови проводиться обшук. При цьому всі присутні на початок обшуку можуть бути затримані на час його проведення, можуть бути відкриті будь-які схованки в приміщенні. Проте у невідкладних випадках (наприклад, повідомлення надійшло не про схованку із вибухівкою, а про закладений вибуховий пристрій, який має спрацювати) правоохоронні органи мають право здійснити обшук і без санкції суду чи прокурора, але з обов'язковим повідомленням їх про свої дії.)

Приклад «мозкового штурму».

Запропонуйте підстави, за наявності яких ви вважаєте доцільним надати право претендувати на поліпшення житлових умов, житла. Коментар викладача. Підстави для поліпшення житлових умов, передбачені законодавством: - недостатня забезпеченість житловою площею;- аварійний стан будинку або непридатність житла для проживання;- проживання в одній кімнаті осіб різної статі (крім подружжя). Таким чином, інтерактивне навчання (за різних форм організації) виховує в особистості позитивні поведінкові якості: повага до колег, толерантність тощо; навчає виживати без конфліктів у суспільстві собі подібних; формує стійкі певні позитивні поведінкові якості, що потрібні особистості протягом життя.